

Çağrı

Category: Edebi makalalar, Kitapcy, Sözler
написано kitapcy | 23 января, 2025
Çağrı ÇAĞRI

Yüz yılı aşkın bir süredir Türk elleri üzerinde bütün Türklerin birleşmesi, bin yılı aşkın süre de yaşanan ve gittikçe derinleşmekte olan suni bölünme ve parçalanmanın ortadan kaldırılması fikri yayılmaktadır. Türklerin bir bütün olarak birleşmesi; yüksek perdeden seslendirilen sosyal bir talebe çevrilmiş, güzel halkımızın bütün tabakalarınca bir zaruriyet olarak görülmüştür.

BAŞLICA AMACIMIZ: TÜRKLERİN BİRLEŞMESİDİR!

Bu amaçla 07.07.2017'de dinî mensubiyet, siyasî mevki, medeni zevk farkı gözetmeksizin en geniş katılımlı; Türk elinin bütün tabakalarının iştirakıyla ve çapı itibarıyla Cengiz Kurultaylarını andıran Büyük Türk Kurultayının toplanmasını teklif ediyorum. Öncelikle belirtmek isterim ki, Kurultay hiçbir siyasî amaç ve menfaat gütmemektedir. Herhangi bir devletin iç işlerine müdahil olmaya kesinlikle karşıdır. Kurultay, herhangi bir halkın ya da dinin aleyhinde değildir. Tek maksadımız bütün Türkler arasındaki ilişkilerin ve işbirliğinin güçlendirilmesi, büyük Türk otağı içinde yıllarca, asırlarca birikmiş problemlerin çözüme kavuşmasıdır. Dünya Türlüğünün birleşmesi, burada siyasî ve devletlerarası birlikten ziyade halk seviyesindeki birliktir. Kurultay uluslararası hukukun esas prensip ve normlarını tanımakta hiçbir devletin içişlerine karışmamayı ilke olarak benimsemektedir. Devletlerimizi olası siyasi engellerden korumak amacıyla Kurultayı, özel kurumlar ile Sivil Toplum Kuruluşları önderliğinde toplamayı zaruri görmekteyim.

Kurultayın çağrılması için her bir Türk elini temsil edenlerden oluşan bir Teşkilat Komitesinin oluşturulması gerekir. Teşkilat Komitesinin danışma organı, her Türk elinin

temsil olunduğu Aksakallar Őurası olmalıdır. Teşkilat Komitesindeki her yer, maksatları doğrultusunda kendi Őubelerini oluşturur. Bu Őubeler ise kendi bünyelerinde bulundukları yerlerde bölümlerini oluŐtururlar. Teşkilat Komitesi, Kurultaya gönderilecek materyallerin hazırlanması için uzmanlar seçer. Komite temsilcilerinin tayin olmasıyla birlikte temsilciler, Türk birliği fikrinin tebliğiyle ve tarihteki gibi her yerde festivaller, ilmi-iŐlevsel konferanslar yapabilirler. Lakin Kurultay yalnızca toplanıp, eğlenip dağılmak için oluŐturulmamıŐtır. Kurultaya uzmanlarca özel olarak hazırlanmıŐ materyallerle anlaŐmaların kabul edilmesi için oluŐturulmalıdır. AŐađıda Kurultay için gerekli olduğunu düŐündüğüm materyalleri kendi bakış açımıyla ifade etmeye çalışacağım.

Bütün dünya Türklüğünün tamamı ve her bir Türk eli için ayrı ayrı acil çözülmesi gereken sorunlar vardır. Aksi takdirde, yeryüzünden silinip gitme tehlikesiyle karŐılaŐırız ve yalnız tarihte kalırız. Türkler bölünmüş olduğu müddetçe bu problemler çözülmemeye devam edecektir. Ancak 19. asrın sonunda ileri sürülmüş birleŐme fikri hala hayata geçirilmemiŐtir.

İsteklerimizle gerçeklik arasındaki farkın objektif ve sübjektif sebeplerini detaylı olarak anlatmak uzun yer tutacak ve gereksiz tartıŐmalara yol açacaktır. Bu sebeplerden ziyade Türk Birliği için yapıcı teklifler ileri sürmek yeterlidir.

1. Eskiden, Türk birliğini teklif edenler her bir Türk elinin farklı çıkarlarını ve özelliklerini dikkate almadan hangi bayrak altında birleŐileceđi hususunu düŐünürlerdi. Bizler büyük kardeŐler aramıyoruz; sayıdan, güçten, imkânlardan bağımsız aynı haklara sahip ikiz kardeŐleriz.

2. Önceden; birleşmeyi sağlayacak geliŐen bir mekanizma teklif edilemiyordu ve bu sahada pratiğe dökülemeyen iŐlerle karŐılaŐıyorduk. Bu işler, zaruri olmayan kararları kabul eden, kabul ettiği kararların ise hayata geçirilmesine

çalışmayanların bir araya geldiği toplantı, konferans ve kurultaylarla sınırlanmıştır.

Yukarıda ifade ettiğim fikirlerden yola çıkarak büyük İsmail Gaspıralı'nın "Dilde, fikirde ve işte birlik" sözlerini esas aldığımı belirtmek isterim. Bu sözler yalnızca bir slogan olarak değil; Türk Birliğinin formülü, faaliyet planı olarak kabul edilmelidir. Bu kimsenin yakın ya da uzak iradesine bağlı olmayarak bütün Türklerin birleşmesini sağlayacak yegane mekanizma olacak. Bu formülün açılımını ve formül verilerini aşağıdaki gibi belirledim:

Halk kelimesine türlü tanımlar verilmiştir. Tanımlarından bağımsız olarak, halklar arasındaki farkların ve sınırların esas belirleyicisi dildir. İki dilli ve çok dilli halkların olması mümkündür, lakin bu, bir anadiliyle birlikte başka bir dilin de bilindiğini gösterir. Diğer halkın diline, anadilinden daha çok özen gösteren, önem veren bir halk yoktur. Mesela, İngilizce konuşan halkların içine İngilizce bilen halklar da dâhildir. Fransızca konuşanlar kendi dilleriyle birlikte Fransızca da bilenlerdir. Türk dilli halklar anlayışı tamamıyla uydurma, suni ve hiçbir esası olmayan bir anlayıştır. Türkçeyi, Türk dilli halklar değil, Türklerin kendisi konuşmaktadır! Aynı şekilde, Türkler yabancı bir dilden istifade etmemekte; ana dillerinde konuşmaktadırlar. Dilin önemi bu bağlamda dikkate aldığımızda öncelikle kendi dilimizle meşgul olmamız gerekir. Türklerin tarihte yayılma süreci boyunca dilimiz, bugün farklı coğrafyalarda git gide daha çok farklılaşmaktadır. Farklı Türk elleri birbirlerini bazen çok zor anlayabilmekte bazen ise hiç anlayamamaktadır. Türk ellerinin karşılıklı anlaşmalarını kolaylaştırmak için her şeyden önce dilde birliği temin etmek gerekir. Yeni bir dil yaratmaya gerek yoktur, sonuçta dil umumidir. Bazı farkları ve özellikleri dikkate almazsak; lehçelerin, dilin esas ölçülerine, cümle kuruluşuna, dil bilgisine göre birliği ortaya çıkar. Esasen mahiyeti itibariyle fark, aynı olan sözlerin telaffuzundadır. Bu

nedenle, birleşmeyi sağlayabileceğimiz, vasıtasıyla dilde birliğe nail olabileceğimiz ve telaffuz farklılığını ortadan kaldırmaya yardım edecek bir sözlük hazırlanmaya çalışılmalıdır. Sözlük üzerinde çalışmaya başlamadan önce, işin çerçevelerini, prensiplerini belirlemek gerekir. Bu sayede hazırlanan sözlüğün pratikteki karşılığının olması sağlanacaktır. Çünkü hedefimiz bilimsel ilgi ya da sözlüğün raflarda yerini alması değildir. Gündelik hayatta uygulanması amaçlanan hedefler çerçevesinde bu çalışma yürütülecektir.

Bilindiği üzere, Türkler iki büyük ana kola ayrılır: Oğuz-Karluk ve Kıpçaklar. Bu anlayış, nispeten küçük kolların varlığını inkâr etmez. Oğuz-Karluk grubunda yurtların sayısı az, ferdi dil taşıyıcılarının sayısı çoktur. Kıpçaklarda ise ferdi dil taşıyıcılarının sayısı az; yurtların sayısı nispeten daha çoktur. Bütün yurtlar için makbul bir sözlüğün hazırlanması bu yurtların her birinden özel dikkat talep eder. Bu hususta bize dahi Türk, Cengiz Aytmatov yardım edebilir. O, Oğuz-Karluk lehçesini esas almayı, söz konusu lehçenin Arapça-Farsça ve diğer yabancı sözcüklerden temizlenmesini, atılan sözcüklerin yerine Kıpçak ve diğer gruplardan alınacak temiz Türk sözcükleri koymayı, diğer lehçelerde böyle sözcükler olmadığı takdirde de Türkçe köklerden yeni sözcükler yaratılmasını teklif etmiştir. Cengiz Aytmatov'un dâhiliği her şeyden evvel kendini burada apaçık gösterir. Aytmatov, Oğuz-Karluk lehçesinin %50'sini Arapça-Farsça ve diğer yabancı kaynaklı sözcükler oluşturur demiştir. Bu da hazırlanacak sözlükte Türk kollarının eşit ölçüde temsil edileceğini gösterir. Önce Türk ellerinin sayısı ve onların hangi kola mensup olduğu belirlenecek. Kırım Tatarları, Kumuklar, Karaçaylar, Balkarlar gibi iki büyük Türk kolu arasında kalmış Türk ellerini sözlüğün maksadı çerçevesinde Oğuz-Karluk grubuna dahil etmek gerektiğini düşünüyorum. Bundan sonra yüksek milli şuura sahip âlimler arasından her bir eli temsil eden filologlar seçilecektir. Filologların toplam sayısı 60 civarında olacak. Onlardan her biri ile ayrı ayrı, işlere göre ödemelerin, işin tamamının zaman bakımından ne kadar süreceğinin belirlendiği, sözlük üzerindeki telif haklarının

tüm Türklere indirimin öngörüldüğü hukukî anlaşma imzalanacak. Her bir elin temsilcisinin katılımıyla oluşturulan toplam mahsul ve neticede elde edilen sözlük Türklerin kolektif mülkiyeti olacaktır.

Âlimlerin çalışmaları için rahat bir ortam yaratılabilmesi amacıyla hepsini herhangi bir tatil bölgesinde, örneğin Gürcistan'da toplayıp gerekli imkânları orada âlimler için oluşturabiliriz. Bu safha teknik karakterlidir. Oğuz-Karluk koluna mahsus her bir lehçemizin izahlı sözlüğü uygun söz varlığını tam envanteri yapılmalı, temiz Türkçe sözcüklerle yabancı dillerden alınan sözcükler ayırılmalıdır. Yabancı sözcüklerin olduğu klasör, Kıpçak ve diğer Türk ellerinden olan âlimlerin çalışmaları için onlara bırakılmalıdır. Kalan temiz Türkçe sözler üzerinde bütünleştirme işleri yapılacak. Çeşitli şekillerde telaffuz edilen aynı sözcükler için genel bir telaffuz şekli seçilecek. Genel telaffuz seçim dönemlerinde, gruba dâhil olanlar ile diğer gruplardan olan ve her bir sözcüğün seçiminde ses verme hakkında uzmanca kararlar verebilecek âlimler iştirak edecekler. Tekrar edecek olursak, çeşitli sözcüklerin her biri eş anlamlı gibi sözlüklerde yer alır. Bu konuda Oğuz-Karluk sözlük çalışma grubuna iş düşer. Hatta yalnız Oğuz-Karluklara ait sözcükler değil bütün diğer Türk ellerindeki sözcükler aynı köke sahiptir. Bundan sonra sözlük üzerinde işe doğrudan diğer kolların temsilcisi başlar. Bu kez Oğuz-Karluk grubunun temsilcileri gözlemcilik edecekler. Sözcüklerin Türk dilinde bilinen karşılıklarını alması ve seslerin seçilmesi hakkında fikir ileri sürecekler. Mahiyeti itibarıyla bu teknik işlerin tamamlanması tahminime göre üç ay sürecektir. Lakin neticede elimizde Genel Türk Dili (Öztürkçe) Sözlük olacaktır.

Bir halkın milli alfabesi varsa bu önemli kimlik ögesi onun haklı gurur kaynağı olur. Alfabe, gelişigüzel tesadüflerin, doğaçlamanın neticesinde oluşmaz. Uzun süren yaratıcılığın mahsulü, halkın bütün entelektüel güçlerinin seferber edilmesinin neticesidir. Alfabe kendi başına oluşmuş bir

karalama değil, o, derin sırların kodlandığı kozmik bilgi taşıyıcısıdır. Her halk kendi alfabesine sahip olma mutluluğuna erişmemiştir. Ve sahip olan halkların sayısı azdır. Onlardan her biri özel dikkatle alfabelerini korur, alfabeden doğru bir şekilde istifade edilmesine ve alfabenin daha geniş alanlara yayılmasına çaba harcarlar. Bu halklardan biri de bizleriz, Türklerdir. Bizim damgalarımız en kadim ve orijinal alfabelerden biridir ve bir çok alfabeye kaynaklık etmiştir. O belirli formları olan, sade zarif ve en önemlisi bizimdir, temiz Türk alfabesidir. Göktürk alfabesine dönmemiz yollarından çıkan, kendilerini kaybetmiş milletimiz için yol gösterici olacaktır. Birleşmek için ilave bir kimlik unsuru ilave bir argüman olacaktır. Alfabemizin öğrenilmesi ve öğretilmesi zor değildir. Çin ve diğer halkların hiyeroglifleri, Gürcü, Ermeni, Habeş, Tayca, Hint yazılarıyla mukayese edildiğinde ise oldukça kolaydır. Yaşadığımız iletişim teknolojileri çağında basılmış tüm yazılı materyalleri damgaya çevirmek mümkündür. Türkler kendi yazılarından damgalardan istifade edeceklerdir. Öztürkçe sözlük de asil Türk yazısıyla, damgayla basılacaktır.

Bütün Türklerin zayıf yanı, yarattıkları muhteşem tarihlerini yabancıların kaleme almasıdır. Bu, Türk birliğinin aleyhinde özenle hazırlanır ve yürütölen tahribat emelleri doğrultusunda yapılır. Tarihimizi sahteleştirirler, birbirimize karşı gösterirler, sahip çıkılmayacak değerleri yüceltip benimsememiz gerekenleri ise unutturmaya çalışırlar ya da önemini azaltmaya çalışırlar. Maddi ve manevi tarihimiz, onu araştıracak, öğrenecek, faktörleri gerçekçi bir şekilde değerlendirecek, birçok sırrı gün yüzüne çıkaracak evlatları, Türkleri bekliyor. Bütün Türkleri birleştirecek en önemli amillerden birisi de bizim ortak tarihimizdir. Ortak Türk Tarihimizi yazarak, Türklerin uyuyan kalplerini birkaç yüzyıllık uykudan uyandırabilir, ortak geçmişimize merak uyandırabilir, insanlarımıza Türklük şuuru telkin edebilir, millî şuuru inkişaf ettirebiliriz. Bu meselenin yerine getirilebilmesi için her bir Türk elinden yüksek milli ruha sahip, ortak Türk Tarihi üzerinde ciddi şekilde çalışmaya

hazır olan güzel tarihçi âlimlerimiz vardır. Aynı uzman filolog grubunda olduğu gibi, onlarla da önceden uygun anlaşmalar imzalayarak, onlara uygun iş ortamı yaratabiliriz. Bu işbirliği sayesinde hazırlanan kitap geniş okuyucu kitlesi için faydalı olabilir, okullarda okutulabilir, hatta hem orta hem de yüksek okullarda ayrı bir bilim dalı gibi öğretiler. Tarihi bu şekilde ele almak Türklerin birbirleriyle yakınlaşmasına kaçınılmaz olarak yardım ederdi. Bu tarih de damgayla Öztürkçe sözlük esasında yazılacak.

Çağdaş dünyamızda halkların ya kendine has dinleri var ya da seçmiş oldukları dinleri kendilerine uyarlamışlar ve yaşam şartlarına uygun hale getirmişlerdir. Dünyaya farklı bakış sistemi, yalnız bir halka mahsus özel dünya görüşü olarak din; halkı birbirine kenetleyen, bütünleştiren, yüzyılların, binlerce yılın geçmesine bakmadan, halkın korunmasına, devamlılığına yardım amillerden biridir. Yaradan ile münasebeti, Onunla karşılıklı alaka, sistem ve usulleri insanların gündelik hayatında, halkların dünyadaki yerinde kendi akislerini taşır. Lakin Türklerin bu meselede dünya halkları arasında farklı bir yeri var. Bizim kardeşlerimiz arasında farklı dünya dinlerine mensup olanları var. Dünyadaki bütün inançlarda kendi temsilcilerimizle temsil edildiğimiz söylenebilir. Bu durum Türklerin farklı inançlar arasında ve farklı halklar arasında köprü olma rolünü güçlendirir. Böylece, biz kolayca insanlığın uygarlıklar arası buhrandan çıkış yolu bulabilmelerine, halkların ortak dil oluşturmalarına, barışın ve bütün dünyada tehlikesizliğin temin edilmesine yardım edebiliriz. Aynı zamanda sadece bize has olan dünya görüş sistemimizin Göktanrıçılığın olduğunu dikkate alırsak, bu amel bizim bütün halklar için köprü, hayırsever ve adalet taşıyıcısı mevkimizi daha da güçlendirir. Türkler tarihte bütün inançlara ve dünya görüşlerine hoşgörölü olması ve itinalı münasebetleriyle farklılaşır. Bizim için makbul olmayan bir inanç yoktur, hiçbir din günah değil, hiçbir halk değersiz değildir; biz herkesi, kendimizle beraber Tanrının yarattığı olarak gördük. Göktanrıçılık Türklerin genel beşeri, medeni, felsefi, entelektüel hazineye önemli bir

hazineleridir. Göktanrııcılık Türk ruhunun, Türk karakterinin, Türk gücü ve muhteşemliğinin kısacası Türk'ü Türk yapan her unsurun şekillenmesinde rol oynamıştır. Türkler için bir başka alternatif de ecdadımızdan miras kalmış bu dünyada derin, zengin bakışlar sisteminin dünya Türklerinin birleşmesinde vasıta olarak bize yol göstermesidir. Bu amaçla, ilgilenenler için en farklı sorulara cevapların verildiği Altın Bitiğin; "Göktanrııcılığın Altın Kitabı"nın hazırlanması amaçlanmaktadır. Bu kitabın hazırlanması için hayatın muhtelif sahalarından; filozof, sosyolog, etnograf, tarihçi ve edebiyatçılardan meydana gelen birliklerin oluşturulması gerekir. Bu iş Türklerin birleştirilmesi istikametinde en önemlilerinden biridir ve bunun zamanından yerine getirilmesi için daha büyük bir özen, dikkat ve ciddiyet lazımdır. Türk ellerinde bunun için gerekli olan entelektüel ve ilmi potansiyel vardır. Filolog ve tarihçilerde olduğu gibi burada da önce bu işe çağırılacak âlimler belirlenecek, işlerinin karşılığında alacakları ücretlerin, iş çerçevesinin belirlendiği, işin tamamlanması için verilecek sürenin olduğu vs. anlaşma imzalanacak. Kitabın yazarlarının adı kitapta olmayacak, onlar anlaşma şartlarına uygun olarak telif haklarından Türk birliği için imtina edecekler. Altın Bitik, yalnız Öztürkçe sözlük esasında ve damgayla yazılacak. Yukarıda dört maddeyle ifade edilen bütün işler yerine getirildikten, bütün materyaller hazırlandıktan sonra kabul edilmesi için onları teklif edeceğimiz Kurultaya gidebiliriz. Kurultayda bu dökümanlar kabul edildikten sonra Türk Dünyası İş Adamları Birliğinin, Türk Dünyası Kadınlar Birliği, Türk Dünyası Gençler Birliğinin, Türk Dünyası Sanatkârlar Birliğinin (her medeniyet sahasındaki birlikler mümkündür), Türk Dünyası Bilim Adamları Birliği (her bilim sahasında farklı birlikler mümkündür), böylece bizim yurtlarımızda var olan bütün inanç ve mezheplerin temsil edildiği Dini Şuranın oluşturulmasına özel önem verilmelidir.

Bu çağrı Türklerin birleşmesi maksadıyla ciddi tartışmalar ortaya koyabilecek projedir ve büyük milletimizin kaderine ilgisiz kalmayan herkesi onun müzakeresine iştirak etmeye, ona

katılmak, burada ifade edilen fikre kendi değerlendirmelerini bildirmeye davet etmektedir. Herkesten bu çağrının yaşadığınız ülke ve bölgelerin dillerine çevrilmesine ve mümkün olduğu kadar geniş coğrafyalara yayılmasına yardımcı olmanızı rica ederim.

Saygılarımla.

İbrahim Halil Neriman oğlu BALAYOĞULLARI

07.06.2016 y.

Qutsal HAN TANRI,
QAZAX ELİ ilə QIRĞIZ ELİNİN birləşdiyi yer

e-mail: inbalayogullari@gmail.com

Skype: inbalayogullari

Facebook: <https://www.facebook.com/ibrahimkhalil.balayev> Edebi makalalar